

Рейтинговий звіт VNSA 009-006 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	боргове зобов'язання Вінницької міської ради
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	відсоткові облигації на пред'явника
Обсяг випуску:	• серії D - 6 000 000,00 грн. • серії E - 9 000 000,00 грн. на загальну суму: 15 000 000,00 грн.
Номінальна вартість однієї облигації:	• серії D - 1 000,00 грн. • серії E - 1 000,00 грн.
Кількість облигацій:	• серії D - 6 000 штук • серії E - 9 000 штук загальна кількість: 15 000 штук
Відсоткова ставка:	• серії D - 10,55 % річних • серії E - 10,55 % річних
Термін розміщення:	• серії D – з 01.08.2007 р. по 01.08.2007 р. • серії E – з 01.10.2007 р. по 01.10.2007 р.
Термін обігу:	після реєстрації ДКЦПФР звіту про результати розміщення облигацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облигацій по 30.12.2009 р. після реєстрації ДКЦПФР звіту про результати розміщення облигацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облигацій по 30.12.2010 р.
Термін погашення:	• серії D – з 30.12.2009 р. по 30.12.2009 р. • серії E – з 30.12.2010 р. по 30.12.2010 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення :	12.04.2007 р.
Дата оновлення	11.12.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання:	uaBBB-
Прогноз:	негативний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата визначення/оновлення	12.04.2007 р.	14.12.2007 р.	27.03.2008 р.	02.10.2008 р.	27.03.2009 р.	25.05.2009 р.	11.12.2009 р.
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням у контрольний список	підтвердження з виведенням з контрольного списку	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «негативний» вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Знаки + або - позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання Вінницької міської ради підтримується:

- відсутністю концентрації надходжень до бюджету міста за основними платниками податків;
- перевищенням, у I півріччі 2009 року, як і у попередніх періодах, окремими показниками соціально-економічного розвитку міста в розрахунку на одного мешканця над відповідними середніми показниками по країні: обсягу роздрібного товарообороту – на 37,8%, обсягу інвестицій в основний капітал – на 3,1%, обсягу введеного в експлуатацію житла у 2,2 рази та збереженням природного приросту населення міста;
- достатнім рівнем виконання затвердженого річного плану з урахуванням змін за власними доходами загального фонду бюджету міста у I півріччі 2009 року – 54,4%.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання Вінницької міської ради підтримується:

- уповільненням темпів зростання доходної частини бюджету міста у 2009 році, що зумовлюється погіршенням соціально-економічного розвитку міста;
- збереженням залежності бюджету міста від дотації вирівнювання з Державного бюджету, співвідношення обсягу якої до запланованого на 2009 рік обсягу доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів складає 14,7%;
- погіршенням ситуації на ринку праці міста у I півріччі 2009 року: скороченням середньооблікової чисельності зайнятих (на 4,2% порівняно з 2008 роком) за залежності доходної частини бюджету міста від надходжень податку з доходів фізичних осіб (питома вага цього джерела в доходах загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становить близько 74,0%);
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду міста, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися протягом I півріччя 2009 року в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Вінниці, та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Вінницької міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2007–2008 рр. та I півріччя 2009 року наведено нижче у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Вінниці¹

Показник	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року	Довідково: I півріччя 2008 року
Чисельність населення, тис. осіб	366,8	367,8	367,5	366,2
Рівень зареєстрованого безробіття, %	1,4	2,0	1,8	1,3
Середньомісячна заробітна плата, грн.	1 210,9	1 610,9	1 615,5	1 495,5
Обсяг реалізації продукції промисловості, млн. грн. (у фактичних цінах)	2 095,6	2 697,0	1 367,5	1 281,6
Роздрібний товарооборот, млн. грн. (у фактичних цінах)	2 295,8	2 304,2	1 140,0	1 441,5
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.(у фактичних цінах)*	857,4	1 171,2	445,3	563,1
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	60,6*	80,6	80,3	72,2
Обсяги житлового будівництва, тис. кв. м	100,5	93,6	40,4	25,1
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	379,2	526,0	182,1	206,3

Джерело: Виконавчий комітет Вінницької міської ради

Населення, трудові ресурси та ринок праці

Протягом аналізованого періоду чисельність наявного населення м. Вінниці скоротилась на 0,3 тис. осіб і станом на 01.07.2009 р. склала 367,5 тис. осіб. Скорочення чисельності наявного населення в аналізованому періоді стало наслідком перевищення показника механічного скорочення населення над природним приростом чисельності міста Вінниці.

Кризові явища в економіці України негативно впливали на ситуацію на ринку праці м. Вінниці у I півріччі 2009 року. Загальна кількість зайнятих протягом I півріччя 2009 року зменшилась на 4,7 тис. осіб або на 4,2%. Крім того адміністрації підприємств та організацій міста продовжували практику застосування вимушених

¹ деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

адміністративних відпусток та скорочення робочого часу. Це негативно впливає на обсяг фонду оплати праці у місті, що, у свою чергу, призводить до уповільнення темпів зростання доходної частини загального фонду бюджету міста.

Рівень середньомісячної заробітної плати у м. Вінниці протягом січня–червня 2009 року збільшився на 0,3% і склав 1 615,5 грн., що було на 10,4% менше, ніж у середньому по країні. На відміну від попередніх періодів зростання середньомісячної заробітної плати у I півріччі 2009 року відбулось не в усіх сферах економіки міста, у галузях «Будівництво», «Торгівля», «Операції з нерухомістю, здавання під найм» та «Державне управління» середньомісячна заробітна плата у січні–червні 2009 року була нижчою за середній рівень 2008 року.

З огляду на найбільшу кількість зайнятих та найвищий рівень оплати праці, бюджетоформуючими видами економічної діяльності у м. Вінниці є «Промисловість» «Освіта», «Охорона здоров'я» та «Державне управління». Бюджету міста Вінниці характерний помірний рівень галузевої диверсифікації надходжень податку з доходів фізичних осіб.

Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати у м. Вінниці протягом січня–червня 2009 року збільшився на 57,5% і станом на 01.07.2009 р. склав 17,8 млн. грн. Співвідношення обсягу заборгованості з обсягом середньомісячного загальноміського фонду заробітної плати за I півріччя 2009 року перебуває на високому рівні – 10,4%.

Наслідки світової фінансово-економічної кризи у короткостроковій перспективі будуть продовжувати негативно впливати на ринок праці м. Вінниці, що може позначитись на обсязі фонду оплати праці та, відповідно, на темпах зростання доходної частини загального фонду бюджету міста (без врахування офіційних трансфертів), більше 70% якої формує податок з доходів фізичних осіб.

Промисловість

Фінансовим результатом діяльності підприємств міста Вінниці у січні–червні 2009 року став прибуток загальною сумою 35,6 млн. грн. Основна сума прибутку згенерована підприємства промисловості, торгівлі, заклади освіти та сфери операцій з нерухомим майном, оренди інжинірингу та надання послуг підприємцям.

Основними платниками податків є підприємства освіти та промисловості. З огляду на те, що питома вага податків, які сплатили у I півріччі 2009 року 20 основних підприємств-платників до міського бюджету, становить близько 22,8% загального обсягу доходів бюджету міста без урахування трансфертів, можна зробити висновок, що доходна база міського бюджету є досить диверсифікованою, не має податкової залежності від певного підприємства чи групи компаній.

Провідною галуззю економіки м. Вінниці є промисловість. Підприємства промислового комплексу визначають економічний профіль міста, є найбільшими роботодавцями регіону та формують вагому частину податкових та неподаткових

надходжень до бюджету міста та бюджетів інших рівнів. Протягом січня–червня 2009 року підприємствами промислового комплексу м. Вінниці було реалізовано промислової продукції на 1 367,5 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця менше за відповідний середній показник по країні у 1,7 рази.

Зміни у структурі промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції протягом I півріччя 2009 році характеризуються подальшим скороченням питомої ваги галузей «Харчова промисловість» та «Машинобудування», а також подальшого зростання питомої ваги галузей – «Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води», «Виробництво деревини та виробів з деревини» та «Хімічна промисловість».

Збереження негативних тенденцій в економіці України внаслідок світової фінансової кризи призвели до скорочення обсягів реалізації промислової продукції в окремих галузях промислового комплексу міста. Найбільші темпи падіння обсягів реалізації відбулось у сфері виробництва неметалевих мінеральних виробів, целюлозно-паперовій промисловості та видавничій справі та інших галузях промисловості від 63,2% до 22,2%. При цьому слід зауважити, що найбільші платники податків до бюджету міста задіяні переважно в інших галузях промислового комплексу міста, зокрема харчовій промисловості та виробництві електроенергії, газу та води.

Слід зазначити, що сукупна питома вага найбільших за обсягами відрахувань до місцевого бюджету податків та зборів підприємств промислового комплексу міста складає менше ніж 25,0% доходної частини загального фонду без урахування трансфертів. Зважаючи на це, можна зазначити, що для бюджету м. Вінниці характерним є помірний рівень галузевої диверсифікації доходної частини загального фонду.

Інвестиції в основний капітал та капітальне будівництво

У січні-червні 2009 року підприємствами та організаціями усіх форм власності за рахунок усіх джерел фінансування було освоєно 445,3 млн. грн. інвестицій в основний капітал, що у фактичних цінах на 20,9% менше, порівняно з аналогічним періодом 2008 року. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал у I півріччі 2009 року становив 1 211,8 грн., що на 3,1% більше за середній по країні показник.

Основним джерелом інвестицій в основний капітал залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких протягом звітної періоду було освоєно 79,0% усього обсягу коштів. Високою також у січні-червні 2009 року залишалась також питома вага коштів населення, які інвестуються в житлове будівництво та на будівництво власних квартир (14,8%).

Протягом I півріччя 2009 року в м. Вінниці було введено в експлуатацію 40,4 тис. кв. м житла, що у 1,6 рази більше, порівняно з січнем–червнем 2008 року. У розрахунку на 1 000 мешканців площа введеного в 2008 році в експлуатацію

житла, перевищує за середнє значення по країні за відповідний період (у 2,2 рази) та складає 109,9 кв. м.

У I півріччі 2009 році на ринку нерухомості м. Вінниці спостерігається поглиблення негативних явищ, викликаних фінансово-економічною кризою, внаслідок чого спостерігається: згорання розробки нових проектів, призупинення проектів, що перебували на початковій стадії, затримки з введенням в експлуатацію об'єктів та скорочення кількості зайнятих у будівельній галузі (на 1,3 тис. осіб).

Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 80,3 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 3,5 рази менше за середній показник по країні. У звітному періоді, як і у попередніх роках, найпривабливішими для іноземного інвестування у м. Вінниці залишаються харчова промисловість, операції з нерухомим майном, оптова торгівля, хімічна та нафтохімічна промисловість.

З метою збільшення обсягу інвестицій, у тому числі іноземних, що залучаються підприємствами міста, Виконавчим комітетом Вінницької міської ради сформовано інвестиційний портфель міста, до якого увійшли інвестиційні проекти, запропоновані зацікавленими установами міста усіх форм власності, в тому числі за такими напрямками: вирішення проблем, пов'язаних з реконструкцією та будівництвом автодорожніх шляхів та мостових переходів, житловою забудовою, розвитком інвестиційних та промислових зон міста, тощо.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Слід зазначити, що у I півріччі 2009 року, внаслідок світової фінансової кризи, відбулось скорочення обсягів зовнішньоекономічної торгівлі, на 22,6%, порівняно з аналогічним періодом 2008 року. Скорочення обсягу зовнішнього товарообороту забезпечено зменшенням як експорту, так і імпорту. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту за I півріччя 2009 року у розрахунку на одного мешканця в 2,3 рази менший за середній показник по країні.

Сальдо зовнішньоторговельного товарообороту на відміну від 2008 року набуло позитивного значення внаслідок перевищення темпів скорочення товарного імпорту підприємств м. Вінниці відповідного показника за експортом товарів, а коефіцієнт покриття імпорту експортом становив 1,2.

У товарній структурі експорту найбільшу питому вагу мають продовольчі товари та сировина, текстиль і вироби з текстилю, а також продукція з деревини і вироби з неї. Товарна структура імпорту представлена продукцією машинобудування, текстильного виробництва, продовольчими товарами та сировиною та продукцією нафтохімічного комплексу.

Найважливішими країнами-партнерами у зовнішньоторговельних операціях м. Вінниці є Польща, Російська Федерація, Німеччина та Білорусь, питома вага яких у загальному обсязі зовнішньоторговельного товарообороту міста складає 62,0%.

Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Протягом I півріччя 2009 року негативні наслідки фінансово-економічної кризи вплинули на купівельну спроможність мешканців Вінниці, що призвело до скорочення обсягів роздрібного товарообороту (з врахуванням ресторанного господарства) в місті на 27,6%. У січні-червні 2009 року роздрібний торговельний оборот (з врахуванням ресторанного господарства) на одного мешканця міста Вінниці на 37,8% перевищив середнє значення по країні.

Перевищення показників роздрібного товарообороту у м. Вінниці над загальнодержавними показниками свідчить про вищі за середні по країні реальні доходи населення, у тому числі ті, що перебувають поза межами офіційної статистики та надалі є резервом для розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб.

Погіршення ситуації на споживчому ринку в Вінниці негативно впливає на наповнення бюджету міста. За результатами січня-червня 2009 року надходження від плати за торговий патент та ринкового збору скоротились, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, на 21,8% та 6,4% відповідно.

Житлове та комунальне господарство міста

Основними проблемами, пов'язаними з функціонуванням житлово-комунального господарства у м. Вінниці, є: велика питома вага будинків, що були введені в експлуатацію в 60-80 роках та потребують ремонту, зношеність інженерних мереж міста та необхідність забезпечення беззбиткового функціонування підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодуватимуть витрати з надання житлово-комунальних послуг. Рівень покриття тарифами собівартості надання послуг у звітному періоді дорівнює 60,3-96,0%.

Протягом звітного періоду відповідно до рішень міськвиконкому було переглянуто тарифи на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у бік збільшення, також було збільшено тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення. Крім того, протягом аналізованого періоду було збільшено тарифи на теплову енергію, гаряче опалення, водопостачання та підігрів води. Крім того, упродовж I півріччя 2009 року з бюджету міста було здійснено відшкодування ЖЕКом міста на покриття збитків від надання послуг населенню в 2008 році у сумі 457,7 тис. грн.

Прострочена заборгованість населення за житлово-комунальні послуги протягом I півріччя 2009 року зросла на 15,5 млн. грн., проте у розрахунку на одного мешканця м. Вінниці обсяг простроченої заборгованості за отримані послуги, яка обліковувалась житлово-комунальними підприємствами станом на 01.07.2009 р., перебував на низькому рівні і становив 81,2 грн. на 1 особу, що є низьким показником.

Протягом I півріччя 2009 року місто не здійснювало капітальних видатків на оновлення міського комунального транспорту.

Земельні ресурси та комунальна власність

Вінницька міська рада міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. Продаж земельних ділянок та об'єктів комунальної власності залишається основним джерелом отримання коштів на фінансування капітальних видатків бюджету міста Вінниці. За результатами I півріччя 2009 року питома вага надходжень від операцій з комунальним майном (продаж, оренда, користування) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 14,9% (15,5% у I півріччі 2008 року).

Можна прогнозувати, що тенденція до падіння попиту та, як наслідок, цін на майно комунальної власності та земельні ділянки, що спричинена загальною негативною макроекономічною динамікою у країні, буде характерна для м. Вінниці і у другій половині 2009 року. Це, безумовно, впливатиме на обсяги надходжень до бюджету розвитку та може ускладнити процес акумулювання бюджетних ресурсів, необхідних для погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії 1-D обсягом 6,0 млн. грн. у грудні поточного року.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Вінниці бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу:

Бюджет міста Вінниці у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	Загальний фонд 2007 рік	Спеціальний фонд 2007 рік	Разом 2007 рік	Загальний фонд 2008 рік	Спеціальний фонд 2008 рік	Разом 2008 рік	Загальний фонд I півріччя 2009 року	Спеціальний фонд I півріччя 2009 року	Разом I півріччя 2009 року
Податкові надходження	275 820,8	11 673,8	287 494,6	382 717,3	12 775,2	395 492,5	182 045,6	4 348,0	186 393,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	4 196,3	24 840,0	29 036,4	7 066,6	35 590,2	42 656,8	5 676,6	16 616,9	22 293,5
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	189 985,1	4 309,2	193 294,3	221 868,5	38 968,1	260 836,6	104 071,8	17 092,3	121 164,1
Операційні надходження всього	469 002,3	40 823,0	509 825,2	611 652,4	87 333,5	698 985,9	291 794,0	38 057,1	329 851,1
Поточні видатки	262 235,3	24 105,5	286 340,8	353 842,3	36 399,6	390 241,9	219 625,4	16 228,9	235 854,3
Субсидії та поточні трансферти	166 648,7	3,6	166 652,4	204 095,7	31 830,0	235 925,7	85 437,6	16 172,9	101 610,5
Операційні видатки всього	428 884,0	24 109,2	452 993,2	557 938,1	68 229,6	626 167,7	305 063,0	32 401,8	337 464,8
Операційний баланс	40 118,2	16 713,8	56 832,1	53 714,3	19 103,9	72 818,2	-13 269,0	5 655,3	-7 613,7
Фінансовий дохід	2 962,1	-0,2	2 961,8	4 891,8	0,7	4 892,5	217,2	0,2	217,4
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	2 827,3	0,0	2 827,3	3 576,8	0,0	3 576,8	2 037,7	0,0	2 037,7
Фінансовий баланс	134,8	-0,2	134,6	1 315,0	0,7	1 315,7	-1 820,5	0,2	-1 820,2
Поточний баланс	40 253,0	16 713,6	56 966,6	55 029,4	19 104,6	74 133,9	-15 089,5	5 655,6	-9 433,9
Капітальні надходження	0,0	45 708,0	45 708,0	0,0	50 641,7	50 641,7	27,6	5 816,7	5 844,3
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	12 417,1	13 317,1	25 734,2	3 460,0	4 460,0	7 920,0	0,0	2 000,0	2 000,0
Капітальні надходження всього	12 417,1	59 025,1	71 442,2	3 460,0	55 101,7	58 561,7	27,6	7 816,7	7 844,3
Капітальні видатки	33 616,9	58 926,4	92 543,2	49 862,0	80 101,0	129 963,0	14 395,8	10 102,1	24 497,9
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	4 537,2	9 397,0	13 934,1	9 085,3	20 200,4	29 285,6	3 619,1	379,4	3 998,5
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	13 317,1	-	13 317,1	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Капітальні видатки всього	51 471,2	68 323,3	119 794,5	58 947,3	100 301,4	159 248,7	18 014,9	10 481,5	28 496,4
Капітальний баланс	-39 054,0	-9 298,2	-48 352,2	-55 487,3	-45 199,7	-100 687,0	-17 987,3	-2 664,8	-20 652,1
Баланс після капітальних видатків	1 199,0	7 415,4	8 614,4	-458,0	-26 095,1	-26 553,1	-33 076,8	2 990,8	-30 086,0
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	100,0	-0,2	99,8	0,0	-35,4	-35,4	0,0	19,8	19,8
Профіцит/дефіцит	1 099,0	7 415,6	8 514,6	-458,0	-26 059,8	-26 517,7	-33 076,8	2 971,0	-30 105,8
Фінансування	-1 099,0	-7 415,6	-8 514,6	458,0	26 059,8	26 517,7	33 076,8	-2 971,0	30 105,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виходячи з наведених вище даних, за результатами виконання бюджету у I півріччі 2009 року операційний баланс бюджету міста Вінниці набув від'ємного значення (-7,6 млн. грн.), що зумовлювалось випередженням темпу зростання операційних видатків за загальним фондом (108,8% порівняно з I півріччям 2008 року) над темпом зростання операційних доходів за відповідним фондом (102,0%, порівняно з I півріччям 2008 року).

Утворення негативного сальдо операційного балансу відбулося внаслідок низького виконання річного плану на 2009 рік з урахуванням змін за основними джерелами наповнення загального фонду бюджету міста. Рівень виконання річного плану в аналізованому періоді за надходженнями зі сплати податку з доходів фізичних осіб,

плати за торговий патент, плати за державну реєстрацію, єдиного податку та місцевих податків та зборів не перевищував 34,8–43,7%.

Зважаючи на те, що обсяги доходів бюджету міста, які враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, і надалі поступають відповідним видаткам, бюджет м. Вінниці продовжує отримувати дотацію вирівнювання з Державного бюджету. Проте з огляду на динаміку видаткової частини у 2009 році, її обсяг у звітному періоді, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, збільшився на 28,3% – до 28,6 млн. грн. При цьому слід зазначити, що якщо у I півріччі 2008 року співвідношення дотації вирівнювання до фактично виконаного обсягу доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів складало 11,8%, то у I півріччі 2009 року – 15,2%.

Через невідповідність строків фінансування поточних видатків та надходження відповідних доходів загального фонду бюджету м. Вінниці, у I півріччі 2009 року, як і протягом 2004-2008 рр., виконання бюджету міста супроводжувалося тимчасовими касовими розривами, які покривалися за рахунок короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку. Протягом останніх трьох років їх обсяг постійно збільшувався, а за результатами січня–червня 2009 року загальна сума короткотермінових позичок, що залучалися з єдиного казначейського рахунку, складає 180,7 млн. грн., що у 4,6 разів більше за показник аналогічного періоду 2008 року. Середньострокові позички протягом I півріччя 2009 року бюджетом міста з єдиного казначейського рахунку не залучались. У той же час слід відмітити, що станом на 01,12,2009 р. бюджет міста отримав середньострокову позичку у розмірі 9,9 млн. грн.

Слід зазначити, що у I півріччі 2009 року, як і у попередніх роках, з метою зменшення навантаження на бюджет Вінницька міська рада здійснює активні операції з тимчасово вільними залишками спеціального фонду бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківських установах. Внаслідок цього, протягом січня–червня 2009 року містом було додатково отримано 214,7 тис. грн. відсоткових платежів за користування тимчасово вільними бюджетними коштами, що у 11,8 разів менше за надходження у I півріччі 2008 року. У той же час скорочення обсягів відсоткових платежів за одночасної необхідності здійснювати видатки пов'язані з виплатами відсоткових платежів за випусками облігацій внутрішньої місцевої позики м. Вінниці призвели до негативного значення фінансового балансу міста в аналізованому періоді.

У зв'язку з суттєвим зменшенням обсягу надходжень до бюджету розвитку у I півріччі 2009 року, а також обмеженістю ресурсів загального фонду бюджету, що можуть бути передані до бюджету розвитку, обсяг капітальних видатків, здійснених у січні-червні поточного року, є значно меншим, порівняно з попередніми бюджетними періодами. Відповідно, негативний капітальний баланс бюджету міста Вінниці у I півріччі 2009 року був меншим, ніж у попередні роки.

Загалом бюджет міста Вінниці за підсумками I півріччя 2009 року було виконано з дефіцитом обсягом 30 105,8 тис. грн. При цьому дефіцит загального фонду бюджету склав 33 076,8 тис. грн., тоді як спеціальний фонд бюджету було виконано з профіцитом обсягом 2 971,0 тис. грн.

Дефіцит, що утворився за наслідками виконання загального фонду бюджету міста у I півріччі 2009 року, було покрито за рахунок залучення короткострокових позичок з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів та за рахунок зміни залишків на рахунках місцевих бюджетів. Станом на 01.07.2009 р. обсяг заборгованості за залученими позичками склав 32 974,1 тис. грн.

Показник ліквідності бюджету міста за загальним фондом за підсумками виконання бюджету міста у I півріччі 2009 року був низьким – 1,1% (у I півріччі 2008 року – 3,7%). Показник ліквідності за спеціальним фондом за підсумками виконання бюджету у I півріччі 2009 року залишався на помірному рівні – 17,9% (у I півріччі 2008 року – 47,6%).

Виконання доходної частини м. Вінниці

Продовження кризових явищ в економіці України мали подальший вплив на наповнення доходної частини бюджету міста. Зокрема протягом I півріччя 2009 року доходи бюджету міста без урахування трансфертів скоротились, порівняно з відповідним бюджетним періодом 2008 року на 4,5%.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста Вінниці у I півріччі 2009 року, як і у попередніх періодах, були типовими для більшості місцевих бюджетів України. Найвагомими джерелами формування доходів бюджету міста були податкові надходження та офіційні трансферти.

Погіршення соціально-економічного розвитку міста, що відбулося під впливом поглиблення наслідків промислово-фінансової кризи у країні, негативно позначилося на обсягах надходжень до бюджету переважної більшості доходів.

До загального фонду бюджету м. Вінниці у I півріччі 2009 року надійшло доходів обсягом 292,0 млн. грн. (на 0,2% більше, порівняно з відповідним періодом минулого року). Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду бюджету м. Вінниці без урахування трансфертів за підсумками I півріччя було виконано на 44,0%, у тому числі за закріпленими доходами на 42,4% та за власними доходами – на 54,4%. Слід зазначити, що затверджений на 2009 рік Міністерством фінансів України обсяг закріплених доходів бюджету м. Вінниці було виконано на 47,3%.

Податок з доходів фізичних осіб продовжує формувати основну частину закріплених доходів загального фонду бюджету міста. Порівняно з виконанням у I півріччі 2008 року, фактично виконаний обсяг податку у аналізованому періоді є на 1,3% меншим. Скорочення бази оподаткування, зменшення середньооблікової чисельності штатних працівників у місті та зниження розміру середньомісячної заробітної плати в окремих галузях господарського комплексу міста в аналізованому періоді вплинуло на динаміку надходжень податку з доходів фізичних осіб у I півріччі 2009 року.

Для бюджету м. Вінниці характерним є високий рівень диверсифікації надходжень податку з доходів фізичних осіб у частині найбільших платників податку – на

20 найбільших платників у I півріччі 2009 року припадало 31,7% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб.

Збільшення обсягу доходів, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, підтримується збільшення обсягу надходжень плати за землю, податку на прибуток підприємств комунальної власності та інших надходжень загального фонду. Крім того, в I півріччі 2009 року, як і у попередніх бюджетних періодах, до загального фонду бюджету міста надійшли відсоткові платежі за розміщені на депозитних рахунках у банку тимчасово вільні бюджетні кошти.

Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за доходами спеціального фонду без урахування трансфертів та коштів, що передаються з однієї частини бюджету до іншої, за підсумками I півріччя 2009 року було виконано на 29,6%, на що вплинув низький рівень виконання уточненого плану за надходженнями до бюджету розвитку, податку з власників транспортних засобів та інших надходжень спеціального фонду.

Динаміка надходжень до бюджету розвитку у I півріччі 2009 року свідчить про значне зменшення попиту на земельні ділянки та об'єкти комунальної власності, у зв'язку з падінням ділової активності у місті, що спричинено загальною негативною макроекономічною динамікою у країні. Це, безумовно, впливатиме на обсяги надходжень до бюджету розвитку міста Вінниці та може ускладнити акумулювання коштів необхідних для облігацій внутрішньої місцевої позики серії 1-D обсягом 6,0 млн. грн. у грудні поточного року.

Рівень виконання річного плану за офіційними трансфертами у I півріччі 2009 року становив 43,8%, на що вплинув низький рівень перерахування до спеціального фонду бюджету міста окремих соціально орієнтованих субвенцій з Державного бюджету. У поточному році місто отримує з Державного бюджету дотацію вирівнювання, обсяг якої у I півріччі 2009 року становив 45,1% від запланованого на рік.

Виконання видаткової частини м. Вінниці

Порівняно з I півріччям 2008 року, обсяг видатків (без врахування коштів, що передаються із загального фонду в спеціальний) у I півріччі 2009 року збільшився на 6,0%, здебільшого, за рахунок збільшення видатків за галузями бюджетної сфери, що зумовлено зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та витрат на комунальні послуги. За результатами звітного періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 366 018,7 тис. грн., що складає 46,3% від затвердженого з врахуванням змін плану на 2009 рік.

Рівень виконання річного плану у січні-червні 2009 року за фінансуванням галузей бюджетної сфери та соціального захисту в цілому відповідає динаміці, що склалася у попередніх відповідних бюджетних періодах, проте спостерігається низький рівень виконання уточненого річного плану за окремими видатковими статтями, віднесеними до основних. Це пов'язано із низькими темпами наповнення бюджету

міста в цілому, зокрема до бюджету розвитку міської ради. Внаслідок цього місто не має можливості здійснювати капітальні видатки, у т. ч. на оновлення міської інфраструктури, у запланованих обсягах.

Видаткова частина бюджету міста за функціональною класифікацією, як і в попередніх періодах, має соціальне спрямування. Значний обсяг бюджетних коштів спрямовується на фінансування освіти, охорони здоров'я, соціальний захист та соціальну допомогу, культуру та мистецтво та фізичну культуру та спорт (переважно асигнування на оплату праці працівників бюджетних установ, нарахування на заробітну плату та соціально спрямовані трансферти населенню), питома вага яких у структурі витрат бюджету без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, сягає 81,2%.

Обсягу кредиторської заборгованості бюджету міста протягом аналізованого періоду скоротився на 11,5% і станом на 01.07.2009 р. склав 31,5 млн. грн. Співвідношення обсягів кредиторської заборгованості загального та спеціального фондів станом на 01.07.2009 р. до запланованих на 2009 рік видатків фондів міського бюджету перебуває на помірному рівні.

Виконання видаткової частини бюджету міста Вінниці у I півріччі 2009 року характеризується зростанням питомої ваги поточних видатків (до 92,3%) в цілому та закріплених статей зокрема (до 86,0%), що звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Місто протягом аналізованого періоду забезпечило виплату відсотків за процентними облігаціями внутрішньої позики вчасно та у повному обсязі. У той же час Вінницька міська рада у травні 2009 року здійснила реструктуризацію випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року (серії С) на загальну суму 4,0 млн. грн., погашення якої було заплановано на 30.05.2009 р. Крім того планується проведення у грудні 2009 року часткової реструктуризації випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2007 року (серії D) на загальну суму 4,0 млн. грн.

Боргові зобов'язання міста

Вінницька міська рада має позитивний досвід погашення облігацій внутрішньої місцевої позики, а саме у 2007 році своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії А загальним обсягом емісії 8,0 млн. грн. у 2008 році своєчасно та в повному обсязі здійснила погашення облігацій внутрішньої місцевої позики серії В загальним обсягом емісії 8,0 млн. грн.

Вінницька міська рада у травні 2009 року здійснила реструктуризацію облігацій внутрішньої місцевої позики серії С загальним обсягом емісії 4,0 млн. грн. погашення яких було заплановане на 29.05.2009 р. Відповідно до договору реструктуризації погашення реструктуризованої суми боргу буде здійснюватись двома рівними частинами 01.06.2010 р. та 15.11.2010 р. Відсоткова ставка по

реструктуризованій сумі боргового зобов'язання становить 28,0%, виплата відсотків здійснюється щомісячно.

У грудні 2009 року Вінницька міська рада планує провести часткову реструктуризацію облігацій внутрішньої місцевої позики серії D. Зокрема досягнуто домовленостей з власниками облігацій та отримано дозвіл Міністерства фінансів України щодо погашення 30.12.2009 р. 2,0 млн. грн. та реструктуризації залишку боргу у сумі 4,0 млн. грн. на термін 1 рік та 4 місяці з подальшим його погашенням у наступному порядку: у період з лютого по грудень 2010 року (включно) та з лютого 2011 року по березень 2011 року (включно) по 300,0 тис. грн. щомісячно, у квітні 2011 року – 100,0 тис. грн. Відсоткова ставка встановлюється відповідно до кон'юнктури кредитного ринку, але не вище 28,0% річних.

Станом на 01.07.2009 р. сума консолідованого боргу м. Вінниці складає 114 387,3 тис. грн., у тому числі:

- 29 000,0 тис. грн. – прямий борг Вінницької міської ради (запозичення здійснені у 2006-2008 рр. до бюджету розвитку міста);
- 2 600,0 тис. грн. – кредит наданий місту у 2000 році з обласного бюджету;
- 32 974,1 тис. грн. – залишок за залученими короткотерміновими позичками з єдиного казначейського рахунку;
- 4 467,2 тис. грн. – прострочена бюджетна кредиторська заборгованість;
- 32 961,5 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств;
- 12 384,5 тис. грн. – залишок за залученими та непогашеними кредитами комунальних підприємств міста.

В липні 2009 року Вінницька міська рада уклала кредитний договір на отримання позикових коштів розміром 10,0 млн. грн. з відсотковою ставкою 27,9%. При цьому виплату проценту за цим кредитом передбачається проводити щомісячно. Отримані кошти будуть направлені на реконструкцію об'єктів комунальної власності, включаючи оплату робіт виконаних у 2008 році. Термін погашення кредиту 25.12.2013 р. причому погашення буде здійснюватись з січня 2010 року по листопад 2013 року рівними частинами по 210,0 тис. грн. щомісячно та 130,0 тис. грн. у грудні 2010 року. На сьогодні зазначений кредит не отримано та триває укладання договору на предмет застави.

Співвідношення обсягу прямого боргу з урахуванням запланованого запозичення до уточненої доходної частини бюджету затвердженої на 2009 рік без урахування трансфертів складає 8,0%, що відповідає низькому рівню прямого боргового навантаження на бюджет міста.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

Вінницька міська рада має намір у 2009-2010 рр. продовжувати роботу щодо залучення позичкових коштів у сумі 10,0 млн. грн. щорічно, шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг випуску іменних відсоткових облігацій Вінницької міської ради підтверджено на рівні **uaBBB-**, прогноз «**негативний**».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. К. Самойлова

Старший фінансовий аналітик

О. І. Луценко

Додатки

Бюджет міста Вінниці у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року
Податкові надходження	114 710,4	142 196,7	202 827,9	287 494,6	395 492,5	186 393,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 892,2	15 526,9	27 460,9	29 036,4	42 656,8	22 293,5
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	76 530,7	110 109,4	139 053,1	193 294,3	260 836,6	121 164,1
Операційні надходження всього	203 133,3	267 833,0	369 341,9	509 825,2	698 985,9	329 851,1
Поточні видатки	114 751,2	167 986,5	219 628,7	286 340,8	390 241,9	235 854,3
Субсидії та поточні трансферти	66 616,5	81 902,4	106 467,9	166 652,4	235 925,7	101 610,5
Операційні видатки всього	181 367,7	249 888,9	326 096,6	452 993,2	626 167,7	337 464,8
Операційний баланс	21 765,6	17 944,1	43 245,3	56 832,1	72 818,2	-7 613,7
Фінансовий дохід	4,1	2,3	525,3	2 961,8	4 892,5	217,4
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	127,8	0,0	723,9	2 827,3	3 576,8	2 037,7
Фінансовий баланс	-123,7	2,3	-198,6	134,6	1 315,7	-1 820,2
Поточний баланс	21 641,9	17 946,4	43 046,7	56 966,6	74 133,9	-9 433,9
Капітальні надходження	6 226,6	18 408,0	19 060,4	45 708,0	50 641,7	5 844,3
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	10 195,0	1 544,3	20 730,4	25 734,2	7 920,0	2 000,0
Капітальні надходження всього	16 421,6	19 952,3	39 790,8	71 442,2	58 561,7	7 844,3
Капітальні видатки	8 785,7	35 710,8	73 225,3	92 543,2	129 963,0	24 497,9
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	21 257,8	1 038,9	7 494,7	13 934,1	29 285,6	3 998,5
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	10 195,0	1 544,3	10 332,7	13 317,1	0,0	0,0
Капітальні видатки всього	40 238,5	38 294,0	91 052,7	119 794,5	159 248,7	28 496,4
Капітальний баланс	-23 816,9	-18 341,7	-51 261,9	-48 352,2	-100 687,0	-20 652,1
Баланс після капітальних видатків	-2 175,0	-395,3	-8 215,2	8 614,4	-26 553,1	-30 086,0
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	0,0	17,6	74,6	99,8	-35,4	19,8
Профіцит/дефіцит	-2 175,0	-412,9	-8 289,8	8 514,6	-26 517,7	-30 105,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Джерела фінансування бюджету м. Вінниці, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	I півріччя 2009 року
Профіцит/дефіцит	-2 175,0	-412,9	-8 289,8	8 514,6	-26 517,7	-30 105,8
Фінансування	2 175,0	412,9	8 289,8	-8 514,6	26 517,7	30 105,8
Зміна залишків	2 290,0	-3 785,1	3 609,7	-3 895,8	2 205,3	-552,6
залишок на початок року	7 576,7	5 286,7	9 071,8	5 462,2	9 358,0	7 152,7
залишок на кінець року	5 286,7	9 071,8	5 462,1	9 358,0	7 152,7	7 705,3
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	-11 889,5	-11 606,4	22 339,2	-2 315,7
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	1 317,1	42 412,2	123 007,4	4 262,5
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	13 206,6	54 018,6	100 668,2	6 578,1
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	4 198,0	-3 427,6	0,0	0,0	32 974,1
Одержано	4 000,0	40 483,0	20 000,0	56 000,0	127 993,7	180 692,0
Повернено	4 000,0	36 285,0	23 427,6	56 000,0	127 993,7	147 717,9
Фінансування за рахунок інших банків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано позик	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернено позик	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	20 000,0	7 000,0	2 000,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	20 000,0	15 000,0	10 000,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	8 000,0	8 000,0	0,0
інші розрахунки	-115,0	0,0	-2,8	-12,4	-26,8	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради